

Géczi János

[selyemhernyó-sziget]

- részletek -

a vagonban ahol két török arkangyallal lakom
 fölkönyöklök s bámulom az ajtórés előtt elhúzott
 celluloid-tájat csak könyök és nézelődés repetitíve
 csupa lazán amint a tisztarézt rajzszög
 a könyök bumfordi vájatába
 az ízfelszínnek között a savóhólyagba
 merül s balról jobbra a tölgylevélszenderek a
 falvak
 a nárciszmezők jobbról balra
 a mágnesmezők otthonosan
 és fájón
 ugyanúgy csupalazán
 a házirilke a napfény és hús s a kényszerleszállás
 közébe fúródva a könyvszobában
 a voltpolcon: monológyszürke étkezés utánban
*(az időmegjelölés csapda és tettenérés
 tudom - a léniában
 nincs pont csak vághatatlan folytonosság
 magányba pofázás s a hangminőség
 feldíszített kőpadja)*
 ha éppen elterül a hintakosárban
 Fahrenheit Herceg
 vagy többször is meglátogatom őt és ugyanőt
 a vagonból szertebámulva
 két hegycsúcs között s a kohótoronynál
 a salaklejtő vörösébe belefogatva
 margitpirosan tépegeti a kerék s a margarét
 küllőszirmait alápergeti megsodorva mind
 a mészakősziklákon dohogó vagonszerelvényre
 utánozza a pokolkatlan fortyogást
 buborékokat ereget s ápol

madárszARBól nőtt magoncot a sziklarésben
 ó mennyi semmiség
 begubózott látvány és -osság és fosság
 ennyi márvány kifutópálya az elrugaszzkodáshoz
 visszbuTT tett
 a kristályok kasában méla savak
 halovány mérgek és sávok

hogyan mondhatnám
 ha úgy el nem mondhatom
 áttetsző a szirmokba karcolt körömnyomat
 üvegátlátszó
 hasonlatos a gyakorlatozó tavaszi fűhöz
 a pitypang réjtjáró szkafanderéhez
 a harsány dinnyének
 súlya nő mint láztól a gyerekszem –
 a hasonlatok között tétovázó
 óÓóóó
 fej
 elmozdíthatatlan a helyszíntől bár ki-
 szimatol a teremtődésből
 orra oltottfehéren csillan nyála csöpög
 a pezsgéskész látmészre
 nem vonzható vissza – közéjük telepszem
 vagy inkább: beléjük
 gúnyvigyorral s felkészült ocsmány tudással
 észhez ragadva a taszítást-vonzást
 megnyújtva bennük denevérszárnyamat
 finom és áttetsző ujjaimat
 gepárdként a zsákmányra ugrásban
 elhasalok bévül
 akár a langy nedvek messonghí jázminában
 a méhröpt az apácaszagban a hétasszonyok
 a saját szerepük jelzéseképében
 s mint a húsos igék
 a mondat udvarházában

...

a két török arkangyal szemében ott
 az örlemény a mindenható könyvespolc tektonikájában
 az ingerlékeny rajszög sárgaréz hegyében
 – a cselekmény felelőssége akár az értekezésé
 a forma csak az örök: a mutató névmás
 föltartja botfejét imbolyog
 a macskakő a kamasz s a szerenád között
 mielőtt választhatna magára omlik
 visszaesik a névbe
 sóvárja margarita sétáló sárga virágait
 a baljós tverszkajáról
 s a kérdést: ?tetszenek önnek a virágaim?
 ó dá azok amelyek a moszkvai csatornáknak
 barcelonában miamiban sunionban orebicben
 is az örök jóra fognak törni hiába roppan
 mindegyik lédús szár – feltöltve
 a lucskostavasszal yvone mexicoblúzának suhogásával
 ahol félrehány a lávádzó popocatepetl
 s megtöltve margitka angyalföldi hőmérővasával
 mely egymáshoz rendeli az irányokat
 irányokat
 a fülelő utcai telefonokat
nos mindez ami nézhető – mutat kört
 Fahrenheit Herceg higanysúly pálcájára dőlve
 jobb karjával
 a bal odaragad hol
 összekapcsolódik a nagy lendületű vonal
 bilincskattanással – **az ne zavarja**
hogy néhány tett helye lepréselve a
húsveres viasszal tekintse zárványnak
esethibának amint a láthatatlan malmot
még ha minden előtörő szót föl is darál
onnan e finom kultúrköd orvpor darált
helyzet a két törökangyal sem több
 mint humor azaz génhiba de kinek vergílius
 kinek hermes kinek turbános fejkövek
 a sétatéren a cserépdátolyák végtére
 épek – szokható hogy semmi nincs amiben
 ne lenne még vagy tíz kivétel dobozolva
 bélyeges jelek közt pontkum
 mondhatta volna ezt z. a verbafrodita
 avagy o. a vajdasági aimarah
 a vagonok mozgása sem különb a helybenléttől
 gondolja azt hogy egy pontnyi gömb

belső falán zakatol vagy annyit se
 csak bámulja mint telnek karimáig fénnyel
 a csupros nárciszok az araltól bretagne-ig
 boroszlótól malaysiáig
 bámész

...

a házirilke kompakt meghatározás minderre
 ha közel bármely perc vakító miramare-ja
 hol a trópus és normandia párizk
 peteérésbe ér a peteérés
 a limonia posóni illata az alhason
 s a rövidkocsányú mirabilis szóhajtója
 vörhenyes gumó
 az álomtól lepedékes nyelv alatt
 reves lapdacs ahhoz
 hogy megnézze a Herceg milyen a vörösbegy
 az itáliai mandulafenyőfán
 kitapintsa a tollbúra alatt a változatlanságot
 beléfojtva a szeráfhangokat
 – holott tudja vázlat és próba mindez
 el mégsem hanyagolható
 kitarzott angyalpróza nyilvános szégyen
 és több benne a nyers-torz annál
 hogy valaha is említendő lehetne
 hetne hetne
(elcsuklom a vagonpadlaton a röhögéstől)
 a szövetmunkálatok közepett
 holott együtt él-hal változik
 semhogyan hanyagság gyűrné meg
 magmaismeretében ott a hajszálrés
 a résben ami vall vallat
 közelíthetetlen gyalog és szárnyal
 és szuperszónikus válaszokkal
 mégis végbemegy ha elkerítve
 ha rálel a lehullt pehelytollra
 fonnyadó pipacsbukétára
 vagy ha a horizontot feszegeti a duzzadt vitorla
 a kék szemhéjak közé behajózó szennyezés
 éppen a le/felmenő pupillanap elé
 amikor kezdődik a szél
 s kilép a pitypang neve a szkafanderjéből

– a házirilkének minden ami van az egy
és kicövekel

...

én nem így képzeltem a csendet
amikor még volt hozzá erőm
holott akkor én voltam mozdulatlan
én
én

és minden pörgött zúdult áradt köröttem
ólomcsövekben az az izgékony szörcs élet
hányszor akartam magam is cső lenni
hosszúkanyar a fehér mediterránfalakban
téglák közt lapuló meridián
lakkgombos csapszájú
távoli forrásokról beszéltem
mogyorógyökerekről a színésznőről
aki mexicoblúzáat rendre kitönte pihés
formázott pamacsokkal
ha esemyővel sétált akárha kosztolányi szonettjeivel
a léptei itt e lopakodó parkban
gesztenyekopogás közt yvone-nak
a platánlevél széles suhanásában

ó

ó én

ó én nem

ó én nem így

ó én nem így képzeltem

a hanyatt dőlést a pihenő kert pirkadó hasában
az elaknásított vadtulipánok megfigyelését
a lézengő ritter házirilkét
aki sorrend egyre-másra az őszi ködből
materializálódik

magához emel minden erőmet
izomrostjaim közt kéjjel kotorász: ki vagyok én
nevetés lakója ha helyem nincsen
de szívbarátom kettő
(vagy négy)

akkor hát ki terelt bennünket az

!télvasznyárósz
 téltvasznyárósz!
 éltvasznyárósz!T
 ltvasznyárósz!TÉ
 tavasznyárósz!TÉL
 avasznyárósz!TÉLT
 vasznyárósz!TÉLTA
 asznyárósz!TÉLTAV
 sznyárósz!TÉLTAVA
 znyárósz!TÉLTAVAS
 nyárósz!TÉLTAVASZ
 yárósz!TÉLTAVASZNY
 árósz!TÉLTAVASZNYÁ
 ósz!TÉLTAVASZNYÁR
 sz!TÉLTAVASZNYÁRÓ
 z!TÉLTAVASZNYÁRŐS
 !TÉLTAVASZNYÁRŐSZ
 TÉLTAVASZNYÁRŐSZ-
 be?

itt lennének-e a bevagonírozott évadba rejtett
 szavaink morfondírozok oberonnal
 akár a kolostorszobába vonzolt anyóboszorkány
 a tévesztő messonghíban
 ghí-ban ghí-ban ismétli a szórallú
 vicsort és ouzót lötytyint a présphárba
 gyertyát lobbant keresztet vet az ánizsalkohollal
 a szentszagú olajnyomat előtt
 gusztálja a nyomoronc lábút:
ha időt adott talán ezt is megadja
 – kommentált Fahrenheit de
 páternosterbe száll s vízi a gép
 a viráglobbant jázminfa csúcsába
 onnan pillog göndör pillákkal
 jaj butasárga porzószálak – görbül fel
 a vénség a boltíves szobába szökött ághoz
 ez az az illat amely nélkül
 – de abbahagyja a szót
 belemerül az orra a szíromcsőbe
 szippantgatja a Herceg férfiszagát
 ördögöt szimatol bíborrá hevül
 mindenik ránca
 ráfogja a délelőtti poharára

s rahátot majszol messonghi-ghií-ghií sipítja
a küszöb macskája a szentboszorkányra

...

hasonlóan a jáspishoz és a karneolhoz
odaül hozzám az árnyékMester
bűgősigára csévéli az írás selyemfonalát
fejti milyen ábrát fut a játék a porban
nézinézi vénen

a fényerőtől függőn soványan-kövéren
kifújja magából a kistornádót
hírt küld

a mellérendelések asszonyainak
zúdítja hozzájuk a tollas jószágokat
a hangyasavba áztatott éji utazások
nagy nyugtalanságait
virágpúdert az elefántpálmáról
tucat cserépmárványt

miramare égbekapaszkodó tomyáról
várja míg átimbolyog a tölcsér
letisztítja a fölöslegeket
a szétfakult tájról

elszippant elégia- és sáfrányillatot
a vagon tengelyének csikorgó szagát
s a vagont és a lampionos nyelv
kerti mulatságát

**amelyben belaktuk mondjuk európát –
amelybe mondjuk behaltuk európát**

javít a Herceg és töröl
fölnék nyit egy karcsú velencei
selyememyőt szárazott krizantémokkal
kutyatalpnyomokkal és karsztájjal
hogy lefakul árnyékMester
könnyű hasonlatfodor mindez

mígnem átkel a csapat a veszély szakadékán
és partot ér az esemő feszített selymén
– árnyékMester boldog bal
ladáz az erősebb létről

hogy a halottaknak nincs szüksége az élőkre
és létezik a sziget
a sziget
a hernyóselyem-sziget

ahol landolnak a ritka havak
 szikkadnak hű és kitartó beszélgetések
 áttelelnék a vándorbábok-maszkok
 lígéz az előttemutánam-fok
 andalog hegedűhangban
 s mikor körbegördülnek az elhajtott tér hullámai
 a megszólíthatatlanság derújében hűsöl
 – forgatja magát a ragyogásban
 a halhatatlan forma
 ...van csak az asszony
 kuporog szülőülésben
 a semmik közös csomópontján
 nagyokat lélezkzik és görcsöl
 kikezdi testét a tolófájdalmak
 sziporka karikák duruzsolják körül
 népelik be a hamukék teret
 amely magvába fogta
 ott lebeg a lenn és a fenn közén
 ami van csak az asszony
 fehér ujjai közt megformázódik
 hogy rögvest újragyurmázza a görcsös erőt
 mely önmagára hat és vissza
 eldől az ujjpercek pámaiba
 s előtör fölvonít a singsontban
 nem takarja be altestét
 derekára gyúrúzótt fel a kártolt szoknya
 rengeti magmatikus remegés
 belülről feszíti a rézhuzal ín izom
 ölet egyre lejjebb tolja-ejti
 széttépett száját térdéhez szorítja
 csontjáiig mar a fogsora

...mivég-e kihull s alatta lebeg méhének terhe
 véres selyemzsinóron
 egy aranypuhafalú selyemgubó
 mígnem levágja

...kizuhan belőle a méhlepény
 a selyemgubó alá rázkódik-forog
 lesz napi járó földnyi

türelem termikus vörösföld
 arra zuhan az asszony
 melléhez fogva a szövött selyemtömböt
 könnyemosta arccal borul a megszült földre
 csöndesül s alszik már békén

...kihalássza belőle az álom
 a túlelevő fákat gránátalmákat átfésült rétet
 embert égi földi barmot
 házt és szekrényt és fölíánsokat
 s mire a sziget mögül jogarhatalmas korong két
 nyugodt víz is keríti birodalmát

...

...lám kastélyt teremt a sziklaoromra
 a porrajzférfi
 rajzfinom balkonokat másolgat a tenger fölé
 kőriserős cellulózkönnnyű kupolákat
 csigalépcsőt a főveny lüktető horpaszáig
 súlyos kovácsvaskapu sűríti a vázlatot
 beletereli az ámulásba –
 benéz egy ablakán a nehézkontyú asszony
 elidőz a brokát súlyos titkán
 finom bokájú székeken
 a hajnalstrófát mutató kárpiton
 ahol szétszéled egy ujjérintéstől
 a dolgok falkája
 miként négyfelé szaladtak az égtájak

...a villogó szalontükörben felejtí arcát
 a nyeldeklő körülményt
 s a hozzászorított selyemgubót

...

...fölbred most a táj
 megered a szava
 madarakkal fején

hogy zsugorodik testembe a Herceg
 mérve bennem a hőt
 kifarcellázza a hőmérőt a hőtant
 az itatóspapír finom harapását
 amíg szerteromlanak bennem a betűrostok
 és elhalványlik a múlt tanúskodása
 – hiába nem megy érték veszedelembe
 a mandulakeserű borecetté válik
 lusta poharamban borostyánsárgán villog
 érésnek adják fejüket a bokrok
 a duinókert hars hónapjában
 a sziget szegletén miramare közelében
 az eperselyemgyárban
 hol végtelen folyik le a szövőszékről
 a diadalmas versanyag
 s nem több a teóréma a jelentésnél
(belakta ezt is)
 de kevesebb sem jekatyerína lakomájánál
 – rálátni az aszpikos szendvicsekre
 a tuskéző helyzetre
 mert belém költözik a szabadbeszédübe
 a szédület és a tengeri sünök szimmetriája
 a helyszíni szárnycsapás-mennydörgés
 a szakítás a sekélymély hangzókkal
 és az etikával

...

*(itt az idő - mondotta volt a mesterem
 és hagyta hogy induljak a kóborlásnak
 magamban sodorjak külön szenvedélyeit
 az állításnak s a tagadásnak
 széthasgassam a helyszíneket
 amíg az égi jósz(á)got keresem
 a bevagonírozásban és a mediterrán útjain
 – hajoljunk most vissza az indulástól
 a rajzszögbe dült szójóستól
 a maraschinóízű behatárolatlan szövegfoltoktól
 – itt az idő a kizárólagosság
 a kifakult-fáradt cselekvényben -
 mielőtt elhallgatott
 és följegyezte a mellérendelés hétasszonyát)*

– kilép a végtelenhez futó teraszra
óvatos lépdél a sakk-kőn a párkányszegélyhez
a házirilke
törökül a ringó hintakosárban

– a telített mozgás mozdítatlan
fekszik a márványkőn a hasát hűsítse
nedvbársony orrát a parázsszerű
árnytalán alakjához nyomja
foszforszemében megfogva a sziget
a selyemhernyó-sziget
és jekatyerína a selyemgubójával:
binnen a komor énbeszélő –
egymásban elvagyunk végre és mindig
– morzekopognak végig a magánhangzók –
belevegyülünk a virágzás oboadallamába
pedig nem így képzeltem a csendet
nem ilyenek a házirilkét
ahogy ott leng az adria
ciánkapszulájával szürkült ajkasarkában
nem ilyenek az egyet
amelyben kitekert fóliás a minden s nem
ilyenek a kutyaformát öltött mozgást
a terasz hintakosárja alatt
hisz oly angyalprózahejú
ahogy magává nézi
a néma házirilkét